

Til lovforslag nr. L 47. Betænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 27. november 2002

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven

(Lempelse af beskæftigelseskravet, harmonisering af reglerne om kontanthjælp og barseldagpenge, indfasning af bagudbetaling af kontanthjælp m.v.)

[af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget, herunder om deling af lovforslaget. Enhedslistens medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1-3, og beskæftigelsesministeren har stillet ændringsforslag nr. 4.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 31. oktober 2002 og var til 1. behandling den 6. november 2002. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Arbejdsmarkedsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 1. november 2002 sendte beskæftigelsesministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 3 spørgsmål til beskæftigelsesministeren, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF, KF, RV og Anders Møller (UFG)) indstiller lovforslaget til

vedtagelse med det af beskæftigelsesministeren stillede ændringsforslag.

Det Radikale Venstres medlem af udvalget er enig i de synspunkter vedrørende [omregningstabellen] for optjent DIS-hyre, som er fremført af Socialdemokratiets medlemmer af udvalget.

Et *mindretal* i udvalget (S) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de under nr. 1-3 stillede ændringsforslag. Såfremt ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget vedtages, ønsker mindretallet lovforslagene henvist til fornyet behandling i udvalget. Såfremt ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget ikke vedtages, vil mindretallet stemme for det af beskæftigelsesministeren under nr. 4 stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget finder, at lovforslaget retter op på en hel del mangler. Med det af beskæftigelsesministeren stillede ændringsforslag rettes der også op på forholdet for dimittenderne og deres problem, ved at forslaget gives tilbagevirkende kraft.

Derimod er Socialdemokratiet uforstående over for, at kontanthjælpsmodtagere skal have kortere barselorlov end alle øvrige, som har behov for barselorlov. Dette er direkte diskriminerende.

Socialdemokratiet finder, at der fremover kun skal være én omregningsmodel for optjent DIS-

hyre. Da de søfarende i de fleste af de tilfælde, hvor der skal finde omregning sted, vil blive ringere stillet ved Arbejdsdirektoratets model, finder Socialdemokratiet, at den omregningstabel, som anvendes af Civilretsdirektoratet, er den rigtige. I øvrigt modvirker Arbejdsdirektoratets omregningsmodel formålet med loven, idet den lavere bruttohyre vil udløse større sociale ydelser.

Et *andet mindretal* i udvalget (SF, EL og KRF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil stemme for de under nr. 1-3 stillede ændringsforslag. Såfremt ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget vedtages, vil mindretallet ved 3. behandling stemme for det under A nævnte lovforslag. Såfremt ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget ikke vedtages, vil mindretallet stemme for det af beskæftigelsesministeren under nr. 4 stillede ændringsforslag. SF's og Enhedslistens medlemmer af udvalget anmoder om, at lovforslaget efter 2. behandling henvises til fornyet behandling i udvalget.

SF's og Enhedslistens medlemmer af udvalget skal først og fremmest bemærke, at det samlede lovforslag roder en række uafhængige og vidt forskellige lovændringer sammen, hvilket i alle tilfælde er uacceptabelt. Lovforslaget indeholder såvel positive som negative elementer.

Det positive er først og fremmest, at beskæftigelseskravet for uddannelsessøgende, der føder eller adopterer før uddannelsens afslutning, lempes. Dermed rettes der op på det problem, at uddannelsessøgende, der føder eller adopterer kort tid før uddannelsens afslutning, hidtil ikke har haft ret til barselorlov efter endt uddannelse – et problem, som SF og Enhedslisten tidligere har påpeget.

Også indfasningen af bagudbetalt kontanthjælp, starthjælp og introduktionsydelse er en mindre forbedring. Det skal dog tilføjes, at særreglen for ægtepar og samlevende virker uforståelig.

SF og Enhedslisten er imod de foreslåede indskrænkninger i retten til barselorlov for modtagere af kontanthjælp, starthjælp og introduktionsydelse, som på denne måde ikke ligestilles med personer i arbejde.

SF og Enhedslisten er også imod, at kommunerne skal have udvidede muligheder for at gøre kontanthjælp tilbagebetalingspligtig. Der er her

tale om en opstramning, som kan betyde økonomiske problemer for mennesker, der i forvejen ikke har for mange penge at rutte med.

Endelig vil SF og Enhedslisten vedrørende lovforslagets bestemmelse om beregning af hjælp til ægtefæller, når den anden ægtefælle er ansat på skibe registreret i DIS, bemærke, at partierne er enige i intentionen om at ligestille søfolk, der sejler under DIS-overenskomst med andre, hvad angår den indkomst, der ligger til grund for tildeling af sociale ydelser m.v. DIS-ansatte er fritaget for dansk indkomstbeskatning. Derfor er det nødvendigt at omregne den skattefri DIS løn til bruttoløn, som gælder for andre lønmodtagere.

Men forslaget betyder ikke, at der indføres en virkelighedsnær model, og der vil fortsat være tale om forskellige omregningsmodeller på de forskellige ministeriers områder.

Det afgørende problem er, at Arbejdsdirektoratet indregner det såkaldte sømandsfradrag i omregningen på trods af, at sømandsfradraget efter indførelsen af DIS kun har teoretisk betydning. På den måde sker der en undervurdering af DIS-hyrens værdi omregnet til bruttoløn, med konsekvenser for beregning af dagpengesats, erhvervsevnetabserstatning, sociale ydelser m.v.

Hvis man i stedet for Arbejdsdirektoratets omregningsmodel gjorde brug af Civilretsdirektoratets omregningsmodel inden for alle områder, ville der være tale om en reel ligestilling af søfarende på DIS-hyre med andre. Det er således vores udgangspunkt, at det kun skal være denne omregningsmodel, der skal bruges inden for alle områder.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Siðmót var á tímispunkti fyrir þænkningu afgefið ekki tilnefningu meðlimum í valinu og höfðu þar með ekki aðgang til að koma með innstillingar eða stjórnmálshugsanir um þænkningu.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (S, SF og KRF):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Lempelse af beskæftigelseskravet)« omfattende § 1 og § 5, stk. 1 og 2.

B. »Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven. (Harmonisering af reglerne om kontanthjælp og barseldagpenge, indfasning af bagudbetaling af kontanthjælp m.v.)« omfattende §§ 2, 3 og 4, samt § 5 stk. 1 og 3.

[Deling af lovforslaget]

b

Ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag

2) I § 5, stk. 1, udgår »og 3«.

[Konsekvens af, at lovforslaget deles]

c

Ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag

3) I § 5, stk. 1, udgår »2 og«.

[Konsekvens af, at lovforslaget deles]

d

Ændringsforslag til det udelte lovforslag

Af *beskæftigelsesministeren*, tiltrådt af et flertal (V, DF, KF, RV og Anders Møller (UFG)):

Til § 5

4) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2. § 1, nr. 1*, har virkning fra den 27. marts 2002. Der kan dog kun udbetales dagpenge i det omfang, de personer, der får ret til dagpenge i perioden fra den 27. marts 2002 til den 1. januar 2003, ikke i denne periode har modtaget en anden offentlig forsørgelsesydelse eller har haft en arbejdsindtægt. Dagpenge udbetales af kommunen efter anmodning, som skal være indgivet inden den 1. april 2003.«

[Tilbagevirkende kraft]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det foreslås, at lovforslaget deles, således at ændringen i lov om dagpenge ved sygdom og fødsel, hvor beskæftigelseskravet lempes, udskilles til et selvstændigt lovforslag.

Til nr. 2 og 3

Disse ændringsforslag er en redaktionel konsekvens som følge af forslaget om deling af lovforslaget.

Til nr. 4

Det foreslås, at lovforslagets § 1, nr. 1, om lempelse af beskæftigelseskravet ved barseldagpenge efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel får tilbagevirkende kraft fra og med den 27. marts 2002.

Gennemførelsen af den udvidede og fleksible barselorlov har betydet, at forældre, der fødte eller adopterede efter den 26. marts 2002, ikke kan holde børnepasningsorlov. Blandt disse forældre er der en gruppe, der ikke opfylder beskæftigelseskravet i lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, men som _ når de på et tidspunkt efter fødslen blev dagpengeberettiget medlem af en a-kasse – ville have været berettiget til børnepasningsorlov, hvis ikke denne ret var ophævet. Med ændringsforslaget sikres det, at også denne gruppe af forældre bliver omfattet af lempelsen af beskæftigelseskravet, men først med ret til dagpenge fra det tidspunkt, hvor de er dagpengeberettigede medlemmer af en a-kasse.

De forældre, der er omfattet af ændringsforslaget, vil således få en højere ydelse, end hvis de havde modtaget børnepasningsorlovsydelse.

Det foreslås, at retten til at modtage barseldagpenge for denne gruppe forældre kun skal gælde i det omfang, den pågældende forælder ikke for den samme periode har modtaget en offentlig forsørgelsesydelse, som f.eks. kontanthjælp, eller har haft en arbejdsindtægt. Det er således ikke hensigten, at en person skal kunne opnå dobbeltforsørgelse ved i samme periode at modtage offentlig forsørgelsesydelse eller arbejdsindtægt samtidig med barseldagpenge. Har den pågældende imidlertid kun i en del af perioden haft en indtægt/ydelse, vil der kunne være ret til dagpenge for den øvrige del af perioden.

Personer, der som følge af forslaget om tilbagevirkende kraft mener sig berettigede til barseldagpenge, skal inden den 1. april 2003 henvende sig til deres opholdskommune med henblik på at få afklaret, i hvilket omfang der er grundlag for udbetaling af barseldagpenge.

Ændringsforslaget antages med betydelig usikkerhed at medføre en merudgift til barseldagpenge på ca. 5 mio. kr. Merudgiften er en engangsudgift og forventes afholdt i 2003. Udgifterne til barseldagpenge afholdes af staten.

Charlotte Antonsen (V) Anders Møller (UFG) Freddy Dam (V) Jens Vibjerg (V) fmd.

Bent Bøgsted (DF) Kristian Thulesen Dahl (DF) Lars Barfoed (KF) Charlotte Dyremose (KF)

Tove Videbæk (KRF) Anne-Marie Meldgaard (S) Bjarne Laustsen (S) nfmd. Jan Petersen (S)

Lone Møller (S) Ole Vagn Christensen (S) Ole Sohn (SF) Anders Samuelson (RV)

Søren Søndergaard (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 47

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra beskæftigelsesministeren
2	Meddelelse om forsinkede høringssvar m.v.
3	Spm. 1, om ministeren er indstillet på at stille ændringsforslag om deling af lovforslaget, til beskæftigelsesministeren
4	Spm. 2, om uddannelsessøgende rammes uhensigtsmæssigt, fordi lempelsen af beskæftigelseskravet først træder i kraft den 1/1-03, til beskæftigelsesministeren
5	Spm. 3 om beregningen af hjælp til ægtefæller, til beskæftigelsesministeren
6	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
7	Ændringsforslag, fra beskæftigelsesministeren
8	Svar på spm. 1, om ministeren er indstillet på at stille ændringsforslag om deling af lovforslaget, fra beskæftigelsesministeren Svar på spm. 2, om uddannelsessøgende rammes uhensigtsmæssigt, fordi lempelsen af beskæftigelseskravet først træder i kraft den 1/1-03, fra beskæftigelsesministeren Svar på spm. 3 om beregningen af hjælp til ægtefæller, fra beskæftigelsesministeren
9	1. udkast til betænkning